

Jutro, w Kościele XX. *Karmelitów* na *Krakowskiem-Przedmieściu*, obchodzoną będzie uroczystość Imienia JEZUS, z wystawieniem N. SAKRAMENTU.

Dziś kończy się połowa XIXgo wieku Wielkiej Ery *Chrześcijańskiej*.

Owóż i rok 1850ty, przesunął się, jak tyle innych, przed nasze mi oczyma, tem jeszcze pamiętniejszy od lat poprzednich, że z nim, wybija zarazem ostatnia godzina i dla połowy bieżącego stulecia. W przelocie swoim przez tę kulę świata, sięgając od jednego do drugiego krańca, tu wypiętnował ślady swojego pobytu, tam zostawił pamiątki, a tu nakoniec wywołał czyny, których żadna ręka czasu nie zatrza, a które dziś już w same tylko przechodzą wspomnienie. Z tych przeto ogólnych i porozrzucanych tu i owdzie wypadków, zbieramy teraz w jedną całość te wszystkie, które już to jako ważniejsze, w piśmie naszym objęte zostały, już też jako dotyczące tutejszego kraju i miasta *Warszawy*, należą do tej skromnej dziejów naszych kroniki.

Poczynając przeto tak jak wszystkie sprawy nasze, i niniejsze sprawozdanie od BOGA; pragniemy powtórnie, chociaż tylko wspomnieniem, odnowić tę radość, jakiej w roku upływającym doznał Różniół Ratołicki, gdy opuszczoną chwilowo Apostolską Stolicę, zajął na nowo OJCIEC STY, Głowa widzialna Kościoła. Dzień więc 12 Kwietnia, był owym dniem tryumfu, którego szeregóły z wszelką dokładnością, nieomieszkałszy w swoim czasie, w tym małym zbiorze ważnych wspomnień, na wieczną pamiątkę zamieścić.

Zlewające się Błogosławieństwo BÓŻE na DOM PANUJĄCY, pomógł i w tym także roku Rodzinę NAJJAŚNIEJSZYCH PANSTWA, przyjściem na świat J. C. W. W. Xięcia ALEXEGO ALEXANDROWICZA, Syna J. C. W. W. Xięcia CESARZEWICZA NASTĘPCY TRONU; i J. C. W. W. Xięcia MIKOŁAJA KONSTANTYNOWICZA, Syna J. C. W. W. Xięcia KONSTANTEGO MIKOŁAJEWICZA, a Wnuków NN. PANSTWA.

Zachodnią wszakże *Europę*, rok 1850 napiętnował żałobą, a z liczby Osób Panujących tamże, zeszedł z tego świata: LUDWIK FILIP, były Król *Francuzów*, zmarły w *Claremont* (w Anglii); LUDWIKA-MARJA-TERESSA-KAROLINA-IZABELLA, Królowa *Belgów*, a córka wyż wspomnionego Monarchy, tyle ukochana od swego narodu; J. R. W. Apey-Xiąże FERDYNAND d'Este, b. Gubernator Ilny Królestw *Galicji* i *Lodomerji*; J. R. W. Xiąże MAURYCY *Niderlandzki*; Jej R. W. Xiężna JULJA-ZOJFA *Hessen-Philipstahl-Barchfeld*, Ciotka N. FRYDERYKA VIłgo Króla *Duńskiego*; J. X. W. Xiąże ERNEST *Hessen-Philipsthal-Barchfeld*, i J. X. W. Xiąże MAURYCY *Nassański*.

Na ziemi *angielskiej* zmarli: J. R. W. Xiąże CAMBRIDGE, Stryj Królowej WIKTORJI, znany ze swojej ludzkości dla biednych, i nie odżalowany Sir Robert Peel, który z takim genjuszem i godnością przewodził i prowadził ster rządu w narodzie *angielskim*.

Wracając się jednakże do nas, a mianowicie do m. *Warszawy*, rok ten pozostawił w jej murach nie zatarte pamiątki, a mianowicie: pobyt NAJJAŚNIEJSZYCH PANSTWA; liczny zjazd Najdostojniejszych Osób, i obchód Jubileuszu z powodu 50-letniej służby Oficerskiej, JO. FELDMARSAŁKA Xięcia WARSZAWSKIEGO, Hrabiego PASKIEWICZA *Erywańskiego*, NAMIESTNIKA Królestwa.

Z obcych zaś Monarchów, *Warszawa* powitała w swych murach N. FRANCISZKA JÓZEFA, Cesarza *Austrjackiego*.

Z pobytów tych, najdluzszym był pobyt NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ i KRÓLOWEJ, która przeszło półtora miesiąca, raczyła w Pałacu *Lazienek Królewskich* przemieszkąć. Równie także i z tej samej przyczyny pochodzące wspomnienie, zachowały nie-

które Instytutu, a mianowicie: Wychowania Panien w *Nowej Alexandri* (Paławach), i Instytut Glucho-niemych i Ociemniałych w *Warszawie*. Pierwszy bowiem, jako Opiekunka; a drugi jako Poczyszycielka sierot w ich niedoli, raczyła NAJJAŚNIEJSZA PANI, SWA obecnością zaszczycić. Nie zapominała też i o Klasztorach: PP. *Wizytek* w *Warszawie*, oraz XX. *Ramdułów* na *Bielanach*, które miały szczęście oglądać Jej C. R. MOŚC w murach swoich.

Szereg zaś Najdostojniejszych Gości, odwiedzających w tym roku *Warszawę*, z powodu pobytu w niej NAJJAŚNIEJSZYCH PANSTWA, składały: J. C. R. W. Wielka Xiężna OLGA MIKOŁAJEWNA, wraz z Małżonkiem SWOIM J. R. W. Xięciem KAROLEM *Wirtembergskim* Następcą Tronu; JJ. CC. WW. Wielcy Xiążęta: MIKOŁAJ i MICHAŁ MIKOŁAJEWICZE, najmłodsi Synowie NAJJAŚNIEJSZYCH PANSTWA, (zaszczycający po-raz pierwszy pobycem swoim miasto tutejsze); JJ. CC. WW. Xiężtwo PIOTR i TERESA *Oldenburgscy*, z Synami, JJ. WWXX. WW. Xiążętami: MIKOŁAJEM, ALEXANDREM i JERZYM, oraz Córkami JJ. WWXX. WW. Xiężniczkami: ALEXANDRĄ i KATARZYNA; JJ. KR. WW. Xiężtwo FRYDERYK i LUDWIKA *Niderlandzcy*, wraz z Córką swoją J. R. W. Xiężniczką MARIĄ; J. R. W. Wielka Xiężna ALEXANDRA *Meklenburgsko-Schweryńska*; J. R. W. Xiąże EUGENJUSZ *Wirtembergski*; J. R. W. Xiąże FRYDERYK *Hessen-Rasselski*; J. R. W. Xiąże KAROL Pruski, J. R. W. Xiąże ALBERT Pruski; J. R. W. Xiąże KAROL Wielki Xiąże dziedziczny *Sasko-Wejmarski*; J. WX. W. Xiąże WILHELM *Meklenburgsko-Schweryński*; J. X. W. Xiąże ERNEST, Xiąże dziedziczny *Sasko-Altenburgski*; J. X. W. Xiężniczka TERESA *Sasko-Altenburgska*; i J. X. W. Xiąże KRYSZTJAN *Szeswiig-Holstein-Sonderburg-Glucksburg*.

Jednocześnie prawie z tym świętym zjazdem, odbytu został pamiętny dla *Warszawy* obchód 50cio-letniego Jubileuszu służby Oficerskiej JO. FELDMARSAŁKA Xcia WARSZAWSKIEGO, Hrabi Paskiewicza *Erywańskiego*, NAMIESTNIKA Królestwa; a tak uroczysty obraz plaću *Ujazdowskiego*, jako i cała na nim dnia 17 Paździ: ceremonia, za nadto świeżo tkwią w naszej pamięci, abyśmy potrzebowali przywozić ją powtórnie, zwłaszcza gdy jako ważna dla całego kraju okoliczność, wniesiona została we wszystkich szczegółach do liczby wspomnień, mieszczących się w tem piśmie. Nie możemy jednakże bez uczynienia wzmianki pominąć, owe wspaniałe a towarzyszące tej okoliczności zabawy, zaszczycone obecnością NAJJAŚNIEJSZEJ Rodziny CESARSKIEJ i tyłu Dostojnych Gości, a które dane zostały dla JO. JUBILEJA: w pałacu *Brühlowskim*, przez Szlachtę Królestwa i w Ratuszu, przez Obywateli m. *Warszawy*; oraz bal dany w Zamku, przez JJOO. XX. Ichmość WARSZAWSKIE.

Do liczby również ważniejszych pamiątek w *Warszawie* w tym roku, należą zaślubiny JO. Anastazji Paskiewicz, Xiężniczki *Warszawskiej*, Córki JJOO. XX. JJ. NAMIESTNIKOSTWA, z Majorem Xięciem *Łabanowem-Rostowskim* Fligel Adjut: J. C. R. MOŚCI.

Oprócz wymienionych powyżej NAJJAŚNIEJSZYCH Osób i Dostojnych Xiążąt, odwiedzili także *Warszawę* różni zaonakimi Mężowie Stanu. Temi byli: w samym początku roku: Jenerał dywizji wojsk *Francuzkich*, de *Castelbajac*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pelnomocny Rzplitej *Francuzkiej*, przy Dworze NAJJAŚNIEJSZEGO PANA; Poseł Grecki *Zographos*; P. *Ségur d'Aguesseau*, Rerezentant w Zgromadzeniu Narodo: *Francuzkiem*, wraz z małżonką, z domu Xiężniczka *Lubomirską*; Henryk *Bingham-Baring*, Członek Parlamentu *Angielskiego*. Później zaś, Hrabia *Nesselrode*, Kanclerz Państwa do Spraw Zagranicznych; Xiąże *Szyryński-Szychmatów*, Minister Oświecenia Narodowego; Hrabia v. *Brandenburg*, Prezes Ministerjum Stanu Królestwa *Pruskiego*, który w końcu tego roku rozstał się z tym światem; Xiąże Felix *Schwarzenberg*, Feldmarszałek-Porucznik i Prezes

Rady Ministrów Cesarstwa *Austrjackiego*; Baron *Meyendorff*, Poseł N. PANA przy Dworach *Berlińskim* i *Wiedeńskim*; Hrabia *Buol-Schauenstein*, Poseł *Austrjacki*; Baron *v. Seebach*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jmci *Saskiego*; Baron *de Mollerus*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jmci *Niderlandzkiego*; Hrabia *Plessen*, Poseł Nadzwyczajny Króla Jmci *Duńskiego*; Hr. *Otto de Bray Steinburg*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jmci *Bawarskiego*; i inne znakomite osoby.

Nie napróżno też, cały wówczas Zachód, zwracał oczy na *Warszawę*, bo w niej skutkiem narad i konferencji, rozstrzygały się najważniejsze kwestje polityczne *Europy*.

Obok tego, mieliśmy także i ludzi, poświęconych zawodowi naukowemu. Z tych, znakomitszym był Doktor *Karol Gutzlaff*, misjonarz *Angielski* w *Chinach*, którego opowiadań, pełnych najciekawszych wiadomości naukowych, a szczególnie o narodzie *Chińskim*, z przyjemnością słuchano, już na posiedzeniach *Biblioteki Warszawskiej*, już w *Resursie Kupieckiej*, w czasie urzędowego umysłu w tym celu wieczor; niemniej *P. Grangier dela Marinere*, Reprezentant ludu w Zgromadzeniu Ustawodawczem *Francuzkiem*, przybyły do *Warszawy* w celu zbierania różnych szczegółów, dotyczących historii *Monarchii Polskich*, rodem *Francuzek*.

Zagłębiając się dalej w naszej Arce pamiętek (*Kurjerze*), w której w ciągu roku składaliśmy codzienne zasoby, znajdziemy w niej jak zawsze, piękne zaiste wspomnienia, cechujące i ten rok postępowaniem pod każdym względem. Poczynając przeto od *Świątyni PANSRICH*, spotkamy znaczną ich liczbę, już to mających wznieść się na nowo, już odnowionych, tak w kraju całym jak w mieście tutejszem. Do ostatnich należą: Kościół *XX. Reformatorów* (wzniesiony r. 1679); *PP. Kanoniczek* (wzniesiony r. 1717); *XX. Karmelitów* na *Krakowskim Przedmieściu* (wzniesiony r. 1643); i Kościół *Sgo KAROLA Boromeusza w Powązkach*, wznoszący się od r. 1790, jak strażnica wśród otaczających go mogił z popiołami ojców naszych. Zapuszczając się zaś w głąb kraju, znajdziemy nowo zarządzane budowy: *Kaplicy w Białym Powiecie Rawskim*; *Kościół w Sochocinie w Pow: Płockim*; w *Parafji Świerczyn w Powiecie Włocławskim*; odnowienia zaś tychże Przybytków *BOŻYCH*: w *m. Krasnymstawie*, w *Powiecie Krasnostawskim*; w mieście *Lubowie* w *Powiecie Kalwaryjskim*; w *m. W obromiu Pow: Olkuskim*; w *Sieluniu Pow: Putuskim*; w *Płoniawach* w tymże *Powiecie*; w sławnym *Odpustami Rokitnie Pow: Warszawskim*; w *Lipcach Pow: Rawskim*; w *Radziewowie Pow: Włocławskim*; w *Brzezinach Pow: Rawskim*; w *Rembertowie Pow: Warszawskim*; w *Bogdanowie Pow: Piotrkowskim*; w *Lipie Pow: Opoczyńskim*; w *Hrubieszowie*; w *Goźlicach Pow: Sandomierskim*; w *Klukowie Dekanacie Putuskim*; w *Orszymowie Guber: Płockiej*; w *Kociszewie Pow: Łowickim*; w *Dąbrowie i Niegowie Pow: Stanisławowskim*; w *Miszewie murowanym Dekanacie Wyszogrodzkim*; w *Świeździebnie Pow: Lipnowskim*; w *Zagurowie Dekan: Konieńskim*; w *Janiszewie Dekan: Kolskim*; w *Grabienicach Pow: Konieńskim*; w *Kościelach i Klasztorze Benedyktynów na Lysej-Górze*; w *Włostowicach Pow: Lubelskim*; w *Latowiczu Pow: Stanisławowskim*; w *Pierzchnicy Dekanacie Szydłowieckim*; w *Michałowie Pow: Szkalbmierskim*; w *Kłowie Dekan: Skrzyńskim*; w *Krzynowodzie Dekan: Przasnyskim*; w *Olicie Dekan: Kalwaryjskim*; w *Poczesny Dekan: Częstochowskim*.

Nie mniej także liczne były zapisy, przez różne prywatne osoby, w celach religijnych lub dobroczynnych czynione, a przez Rząd w ciągu r. b. zatwierdzone lub ogłoszone. Z tych znaczniejsze są: rs. 2250, na budowę Kościoła murowanego w *Radzanowie*, przez *Annę z Rostworowskich Baronową Kobylisnę*; rs. 2805, jako fundusz wieczysty dla *Kapituły Chełmskiej*, przez *Xiędza Halickiego*; rs. 2250, na zakupienie domów i gruntu, w celu założenia szkoły dla służących dziewcząt, pod zarządem *Warsz: Tow: Dobroczynności*, przez *Joannę z Zabielskich Gostomską*; rs. 5400, przez *ś. p. Wa-*

wrzyńca *Józefa Zacharkiwicza*, Członka Senatu, w celu rozdelenia procentu od nich tytułem premji, pomiędzy służących *Warszawskich*, celujących wiernością i dobrem sprawowaniem się: rs. 600, jako wieczny fundusz dla *Kościół XX. Kapucynów w Warszawie*, przez *Jana i Apolonję z Grabowskich, małżonków Rozmowski*; rs. 4500 i rs. 900, pierwsze na rzecz *Kościół Kolegjalny Kieleckiej*, a drugie dla Szpitala *Sgo ALEXANDRA w Kielcach*, przez *Xdza Andrzeja Gaspara Polejowskiego*; złp. 36,000, przez *Pawła Gostomskiego*, na uposażenie 12tu Panien; rs. 1800, a z tych rs. 450 dla *Instytutu Dobroczynności Warszawskiej*, rs. 900 dla *Instytutu miejskiego ubogich Ewangelickich*, i rs. 450 na ulepszenie szkoły tychże ubogich *Ewangelików*, przez *Klarysę z Lutnow Braeunig*; rs. 5400, z których rs. 4500 na reparację *Kościół Parafjalnego w Błotnicy*, a rs. 900 na muzykę przy tymże *Kościelach*, jako wieczny fundusz przez *Wincentego Lasockiego*; wreszcie, rs. 300 dla *Kościół XX. Reformatorów w Warszawie*, przez *Xiędza Jana Menna Hackett*, Irlandczyka, legowane.

Licząc a dozwolone przez Rząd dobrowolne składki, już to na wsparcie, już na odnawianie *Domów BOŻYCH*, już nakoniec dla dotkniętych niedolą pożaru, w żadnym może roku nie doszły tak wysokiej cyfry, jak w r. 1850tym. Między innymi, dotąd jeszcze otwarte w tym celu kontrole, a znajdujące się także i w *Redakcji Kurjera*, oczekują na wciągnięcie w nie imion tych wszystkich dobroczynnych Osób, które albo zechcą się przyłożyć do odnowienia odwiecznego *Klasztoru w Łędzie*, pozostałego po *XX. Cystersach*, a przeznaczony z łaski *Najjaśniejszego PANA*, za wstawieniem się *JO. FELDMARZAŁKA Xięcia WARSZAWSKIEGO, NAMIESTNIKA Królestwa, XX. Kapucynom*; albo też zapragną pomieścić z przyjściem w pomoc pogorzelnom *miast Ujazdu i Preny*.

Łącząc jak zwykle, a przynajmniej po większej części, zabawy, z dobroczynnym celem, tak mieszkańcy *Warszawy* jako i kraju, nieomieszkali i tym środkiem chwalebny ocierać iży niedoli, lub zabezpieczać przyszłość nieszczęśliwych, przez dzwiganie zasobami, tego rodzaju dobroczynnych Instytucji. Zabawami temi w *Warszawie* były: *Świętyni bał w Salach Redutowych* z maskaradą, teatrem i t. p., na korzyść *Starców i Kalek* pod opieką *Warsz: Tow: Dobroczynności* stojących; *Bał na dochód Domu Starców, Kaleki Sierot gminy Ewangelicko-Augsburgskiej*; *Koncert Panny Zofji Bohrer*, na korzyść ubogich pod opieką *Warsz: Tow: Dobroczynności*; *Loterja fantowa* i zabawa muzyczna w *Ogrodzie Saskim*, na korzyść *Sierot* pod opieką *Warsz: Tow: Dobroczynności*; *Wystawa kwiatów na Ordynackim*, na dochód *Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci*; *Koncert Pana Stanisława Szczepanowskiego*, na korzyść *Sal Ochron* *Warsz: Tow: Dobroczynności*. Nie mniejszy szereg wyliczyć możemy i po miastach prowincjonalnych. Były to: *Loterja fantowa* i bał w *Piotrkowie*, na korzyść *tamecznego Szpitala*; *Bał w Suwałkach* na ubogich; *Teatru amatorskie* i *loterie fantowe* tamże, na dochód *Szpitala miejscowego*, pod wezwaniem *ŚŚ. PIOTRA i PAWEŁA*; *Bał w Kaliszu*, na ubogich *Starozakonnych*; *Teatru amatorskie* w *Łomży*, na dochód *Szpitala*; *Loterja fantowa*, *Koncert* i *Teatr amatorski* w *Kielcach*, na korzyść *Szpitala Sgo ALEXANDRA*; *Koncert amatorski* w *Busku*, na dochód *Szpitala Sgo MIKOŁAJA*; *Widowisko w Zgierz*, przedstawione przez *trupę artystów* pod dyrekcją *P. Marzantowicza*, na dochód *Szpitala ubogich* w temże mieście; *Koncert amatorski* w *Mławie*, na korzyść mającego założyć się tamże *Szpitala*; i wiele innych. Do tej znakomitej liczby dobroczynnych dzieł, dodać jeszcze winniśmy dokonany, jak w każdym tak i w tym roku, rozdział funduszu *ś. p. Xiędza Bohomolca*, pomiędzy wstydających się żebrać, i rozdział funduszu *zmarłego Bankiera Warsz: Jakóba Epsteina*.

Do najważniejszych, a zapadłych w tym roku postanowień *Rządowych*, należy zniesienie granicy celnej pomiędzy *Cesarstwem Rossyjskiem* a *Królestwem Polskim*, zużycie ceny na *Sól*, i ustanowienie nowych przepisów emerytalnych.

Oto poczet zmarłych w roku 1850:

Z Duchowieństwa: Xiądz Walenty Bończa *Tomaszewski*, Biskup Kujawsko-Kaliski, Prezydujący w Kollegjum Assessorów Duchowych R. R. S. W. i D.; X. Wojciech *Grzegorzewski*, Prałat Archi-Dyakan Sandomierski, b. Administrator teżże Dyecezyi; X. Franciszek *Stachowski*, Kanonik Katedralny Krakowski, Archi-Prezbiter, Prałat Infułat Róscioła P. MARJI w *Krakowie*; X. Józef *Skwarek*, Official Kaliski; X. Kacper *Jaworski*, Kanonik Podlaski; X. Wincenty *Adamski*, Kanonik hon. Podlaski; X. Paweł *Chrzczanowski*, b. Dyr. Gimnazjum Plockiego; X. Klemens *Maytowicz*, Proboszcz nacji Polskiej parafji Stej KATARZYNY w *Petersburgu*; X. Jan *Maliszewski*, Komendarz parafji Rurdwanowskiej; X. Jan Nepomucen *Gulezyński*, Pijar, b. Rektor Kollegjum Łowickiego; X. Tomasz *Niebrzydowski*, Rektor i Zarządca parafji w *Chełmie*; X. Michał *Śliwowski*, Pijar, b. Nauczyciel Konwiktu Warszawskiego; X. Alexander *Pawłowski*, Prezydent XX. *Trynitarzy* na *Solecu*; X. Edward *Dołański*, Kaznodzieja XX. *Reformatów* w *Warszawie*; X. Urban, Gwardjan Klasztoru XX. *Rapucynów* w Lublinie; X. Józefat *Baticki*, Bazyłjan, zmarły na miesiąc przed dojściem do 50-letniego jubileusza Kapłaństwa; Wieloletnia Zofia *Kwiatkowska*, Przełożona *Siostr Mitosierdzia* u DZIECIĄTKA JEZUS. — Z Wyznań Ewangelickich: Pastrowie: *Orłowski*, b. Pastor parafji Serejskiej, i Józef *Kurowski*, b. Pastor parafji Ewangelicko-Reformowanej w *Grzymale*. — Z Rady Administracyjnej Królestwa: Mikołaj *Okunew*, Jenerał Lejtnant, Rurator Okręgu Naukowego Warszawskiego. — Z Senatu: Senatorowie: Leon Baron v. *Bohlen*, Jenerał Lejtnant, i Antoni *Potocki*, Radaca Tajny, Marszałek Szlachty Gub. Warszawskiej; Członkowie Senatu: Ignacy *Wojciechowski*, Rz. Radaca Stanu. — Z Administracji: Józef *Kolnarski*, Członek Rady Głównej Instytutów Dobroczynnych, b. Radaca Kommissji Centr. Likwid. i Dyrekcji Gł. T. R. Z.; Antoni *Kamieński*, Naczelnik Wydziału Wyznań; Samuel *Gostkowski*, Naczelnik Sekcji Administracyjnej w R. R. S. W. i D. — Z Sądownictwa: Sędzia Appellacyjny Grzegorz *Krzeczunowicz*; Członek tegoż Sądu Jan *Skwarcow*, i Tłomacz tegoż Sądu, Ass. Kol. Karol *Kornell*, (autor dzieł kilku); Sędzia Sądu Kryminalnego Gub. Warszawskiej, Jan Hrabia *Plater*; Sędziowie Pokoju: Józef *Rętkowski*, Pułkownik Jan *Deskur*, i Dominik *Geysztor*; Sędzia Trybunału handlowego Gub. Warszawskiej, Antoni *Zalewski*; Meccenas: Józef *Drewnowski*, Karol *Kwiatkowski* i Michał *Ogrodowicz*, później Radaca Sprawiedliwości w Poznaniu. — Z Skarbu: Leon *Rogowski*, Michał *Grobicki* i Seweryn *Ciągliński*, Kommissarze Ekonomiczni R. R. P. i S. — Z Okręgu Naukowego Warszawskiego: Bonifacy *Brodowski*, Dyr. Gimnazjum w *Łomży*. — Z Administracji Xięstwa Łowickiego: Trofim *Botwinko*, Rz. R. St.; Administrator Xięstwa. — Z Najwyższej Izby Obrachunkowej: Radaca honorowy Alexander *Lochmann*. — Z Zarządu Komunikacji: Pułkownik Teodor *Urbański*, Członek Zarządu Okręgu XIIIgo Komunikacji. — Z Wydziałów po b. Kom. Rzado: Wojny: Radaca Kolegjalny Jerzy *Ponomarewski-Suiderski*, Naczelnik Archiwum w Głównym Zarządzie Spisu i Zaciągu Wojskowego — Z b. Wojska Polskiego: Jan Hr. *Krakowiecki*, Jenerał Dywizji; Pułkownicy: Franciszek *Borakowski*, b. Fliegel-Adjutant J. C. R. MOŚCI; Stanisław *Kurejusz*, Franciszek *Piętka*, Ludwik *Glaser*; Podpułkownicy: Henryk *Rossmann*, Wojciech *Heblewski*; Majorowie: Paweł *Paliński*, Alexander *Koźuchowski*, Stanisław *Jabłoński*; Kapitan Gwardji, Stanisław *Rostka Żórawski*; Rapitanowie: Szymon *Robyłański*, Jakób *Przygodzki*, Józef *Mroczkiewicz*; Oficerowie: Melehor *Zajewski*, Wawrzyniec *Kulesza*, Alexander *Grawowski*, Erazm *Goskowski*, Krzysztof *Koryzna*, Józef *Lutostański*, Jan *Urbanowicz*. — Z dawniejszych Urzędników: Henryk Hr. *Zabięto*, b. Roniszcy Dworu J. C. R. MOŚCI; Xiążę Michał *Rudziwiłł*, b. Senator Wojewoda; Jene. Hr. Edward *Wojna*, b. Poseł *Austrjacki* przy kilku Monarszych Dworach; Jan *Marcinkiewicz-Zaba*, R. R. St.; b. Marszałek Szlachty Gub. *Wilńskiej*; Daniel *Jastrzębiec Myszkowski*, b. Podprefekt Ptu Wieluńskiego; Fran. *Kisielński*, b. Asse-

sor N. I. O.; Jan Adam *Wojciechowski*, b. Kommissarz Sprawiedliwości; Leopold *Munkiewicz*, Kommissarz Nadwyzczajny Dyr. Poczty; Ludwik *Markowski*, Ass. Kol.; b. Naczelnik Rancellarii teżże Dyrekcji; i Jerzy *Perdynam Bielski*, Radaca honor.; b. Naczelnik Urzędu Poczowego w *Krośniewicach*; Stanisław *Rymniński*, b. Kommissarz b. Obwodu Łukowskiego; Samuel *Grzegorzewski*, b. Prezydent m. *Zgierza*; Antoni *Chawłowski*, b. Urzędnik, w wieku lat 90. — Z Wojsk J. C. R. MOŚCI: Jenerał Jazdy Hrabia Cyprian *Kreutz*, donatarjusz dóbr *Kościelec* w Królestwie Polskiem; Jenerał piechoty Bazyli *Tymofoeff*, donatarjusz dóbr *Czarnocina*; Jenerał Lejtnant Piotr v. *Kaufmann*, donatarjusz dóbr *Gnathów*; Ferdynand *Łaszewski*, dymissionowany Jenerał-Major; Jan *Ginko*, Podpułkownik pułku Charkowskiego Ułanów; Franciszek *Rokowski*, Major Komend Inwalidów z Weteranów Polskich; Antoni *Wyższyński*, Naczelnik od lat wielu Komendy Żandarmerji w *Rawie*. — Z Urzędników Rossyjskich: Rz. Radaca Stanu Sergjusz *Chanow*, b. Jenerał Sztabs-Doktor armji czynnej; Radey Stanu: Wincenty *Butatowicz*, Leon *Grünberg* Dr Med., i Wincenty *Wodyński*. — Z znakomych Obywateli: Henryk Xz. *Lubomirski*, Ordynat *Przeworski*; Jozef *Haller v. Hallenburg*, b. Prezes Senatu W. M. *Krakowa*; Tadeusz Chochołik *Wasilewski*, Marszałek Szlachty *Galicji i Lodomerji*; Jan Hr. *Suchodolski*; Jan Hr. *Tarnowski*; Ignacy Hr. *Łoś*; Karol Hr. *Zboński*; Hieronim *Tarnowski*, b. Radaca Dyrekcji Towarzystwa Kredyt. Ziemi; Franciszek *Malinowski*, Dziedzic dóbr *Kurcowej-usi*; Józef *Murzynowski*, Dz. dóbr w Gub. Plockiej; Józef *Rozarski*, Dz. dóbr *Prusinowice*; Karol Korabita z Łabęcina *Łabęcki*; Andrzej *Szerzeński*, Dz. dóbr Wiskitno; Adam *Ropyziński*, Dz. dóbr Skępe; Dominik *Rzewski*, Dz. dóbr Siele; Ignacy *Szłubowski*, Dz. dóbr Horoszytła; Kazimierz *Rozdrażewski*; Alexander *Laski*, Bankier Warszawa; Antoni *Gugenus*, Zegarmistrz Nadworny J. C. R. MOŚCI; i Andrzej Franciszek *Augustyński*, b. Rucpie miasta tutejszego. — Z zagranicznych, związkami rodzinnymi z krajem tutejszym połączonych: Don Henryk *Caetani Xz. Sermoneta*, i Honorjusz *de Balzac*, słynny autor francuzki. — Lekarze: Krzysztof *Erler* Dr Medycyny, Krystjan *Hanhardt*, i Sebastian *Orłowski* b. Lekarz Obwodu Stanisławowskiego. — Literaci: Ignacy *Jagiello*, b. Nauczyciel Literatury starożytnej; Michał *Bogorja Skotnicki*, autor licznych powieści. — Malarze: Józefat *Lukasiewicz*, b. Malarz Dworu J. C. W. W. X. CESARZEWICZA ROSTANTEGO PAWŁOWICZA; Ludwik *Krudaszewski* i *Lange*. — Artyści muzyczni: Antoni *Wejert*, Flecista b. Dworu Polskiego, w wieku 100-letnim; Andrzej *Sobieski*, Skrzypek; Kasper Napoleon *Wysocki*, Fortepjanista; Kapelmistrz Konradyn *Kreutzer* autor *Lodoiski*. — Artyści dramatyczni: Antoni *Zieliński*, Wojciech *Oliwiński*, Wincenty *Raszewski*, przez lat wiele Dyrektor teatrów prowincjonalnych, i Adolf *Monikowski*. — Z Dam: Anna z Zakrzewskich Xżna *Radziwiłłowa*, Dziedziczka *Sieniawy*, (córka niegdy Prezydenta m. *Warszawy*); Celestyna z Xżat *Czartoryskich* Jenerałowa *Rzyszczevska*; Ludwika z Komarów Hr. *Matachowska*; z Strojnowskich Hr. *Kasztelonowa Tarnowska*; Olga Hr. *Poniatowska*; Ludwika z Hr. *Potockich Hr. Rossakowska*, W. Łowczyńi Litewska; Wiktorja *Rościszewska*, Ranoniczka Warszawska; Ludwika Hrabianka z *Tęczyna Ossolińska*; Konstancja z Rutkowskich Jenerałowa *Strasz*; Marjanna *Rembelińska*, Wdowa po b. Brygadjerze Korpusu Kadetów b. Wojsk Polskich; Zofja z Mysłowskich Miecznikowa *Zawadzka*; Konstancja z Jarozyńskich Szefowa *Drzewiecka*; Lucja z Wolickich *Wodzińska*; Klementyna z Rzyszczewskich *Karwicka*; Teresa z Kraszewskich *Biesiekierska*, znana autorka; Marja z Wolanowskich *Hubicka*, Sędzina Appellacyjna; Elżbieta z Tepperów-Fergussonów *Baronowa Schultz*; Klaryssa z Lutów *Braunig*; Ludwika z Lewickich *Gruszecka*; Amelja *Luskina*; Tekla z Jaworskich *Łojewska*; Marjanna z Lindnerów Pułkownikowa *Celińska*; Anna Skorochód *Majewska*, Wdowa po znanym Pisarzu Aktowym Królestwa; Zofja z Sperskich *Hertik*; Pelagja z Umienieckich *Rędzińska*; Katarzyna z Rogowskich *Rychłowska*; Atalja z Jakóbowiczów *Fraenkel*; Eu-

genja z Rochetinów *Bocquel*; Karolina z Bemów *Rzymka-Korsak*; Marja z Farczewskich *Czerwaska*; Tekla z Zawadzkich *Szymońska*; Dorota z Kaffirów *Lechowska*; Juljanna z Pruszkowskich *Kalisz*. — Zgon kilku Panien, boleśnie zranił serca Rodziców: Karolina Hrabianka *Szempek*, Marja *Bartholomey*, Marja *Paschalska*, Józefa Komar, Wanda *Gross*, Zofja *Krupka*, Stefania *Katerla*, i wiele innych dziewięć, najpiękniejsze rojujących nadzieje, przedwczesnie świat ten pożegnały, ulatując do lepszego życia — Najpóźniejszego wieku, bo lat 108, doczekała w r. b. Katarzyna z Zajaczkowskich *Potrzebkowska*; po niej Katarzyna *Brodowska*, lat 103; Juljanna *Rozerska* i Apolonja *Stypulkowska*, po lat 102; Apolonja *Załęska*, lat 101; Izydor *Bieńkowski*, Marja *Demska*, Kunegunda *Muraska*, wszyscy 100-letni; oraz Antoni *Lytkowski*, Józef *Majewski*, Kunegunda z Tańskich *Sowińska*, którym nie dostawało tylko roku do *stulecia*; wreszcie, Neapolitańczyk Rajetan *Meeli*, zmarły w *Warszawie*, w wieku lat 92.

Jedno z ważniejszych przedsięwzięć przemysłowych krajowych, jakim jest Żegluga parowa na *Wiśle*, znakomity w tym roku uczyniło postępek. Oprócz bowiem spuszczenia nowego statku parowego pod nazwą *Kraków*, o sile 32 koni, a zbudowanego w fabryce Dyrekcji tejże Żeglugi, przez P. *Guibert*, powiększono także i liczbę gabar. Do przysług zaś, jakie statki rzeczone już wyświadczyły przez szybkie transportowanie do *Gdańska* produktów, będących bogactwem kraju tutejszego, i towarów przez *Gdańsk* do kraju wprowadzanych; należy policzyć jeszcze dogodność, z jaką *Ko-pernik* i *Wista* ułatwiali komunikację między *Warszawą* a *Pragą*, w czasie zdjecia mostu i plynienia kry, oraz liczne podróże po *Wiśle*, *Sanie* i *Dunaju*, jakie odbył *Kraków*. Podróże te *Krakowa*, wywarły znaczny wpływ na odżywienie uśpionego w letargu przemysłu, a rokując nieobliczone korzyści, dodały zarazem bodźca, do zawiązania stosunków podobnej żeglugi i w dalszych, a nad brzegami tych rzek położonych punktach.

W ogólnym zaś postępie i ruchu, rok ten odznaczył się różnemi odkryciami w *Mineralogji*, *Botanice* i *Aeronautyce*. Co do każdej przeto z tych nauk, udzieliłiśmy w swoim czasie właściwe szczegółowe wiadomości; co zaś do ostatniej, w tej, jak to dotąd okazuje się, pierwszeństwo przyznano Panu *Julien*, Zegarmistrzowi z *Paryża*, przez którego robione kilkakrotnie próby, mające na celu nadanie kierunku balonom, i do wolnego zrywania w powietrzu, pomyślny uwieńczył skutek. Wprawdzie nadchodząca zima, przerwała na chwilę dalsze doświadczenia, ale wątpić nie można, że z początkiem wiosny roku przyszłego, próby te z zajęciem ponownie zostaną.

Szybkim jest postępek odkryć astronomicznych. Riedy w początku bieżącego wieku, liczone tylko 26 ciał niebieskich, w skład systemu słonecznego wchodzących; dziś, przy sębyłku połowy XIX-go stulecia, liczym tych ciał, prócz komet, 43. Są to: Słońce 1, planet wielkich 8, Kieżyce 1, asteroid 13, satellitów *Jowisza* 4, *Saturna* 8, *Ura*na 6, *Neptuna* 2. — W r. b. odkryto trzy nowe planety: *Partenope*, *Victorje* i *Egerje*, oraz trzeci pierścień planety *Saturna*.

Niemniej liczne były także w tym roku i najdroższe w życiu człowieka uroczystości, jakimi są: Jubileusz 50-letniego Rządzącego i ślubów małżeńskich, czyli złote wesela. Z pierwszych zaś ważniejszych, jako obchodzonych w zawodzie Duchownym, liczyliśmy dwa, to jest: *J.W. J.X. Franciszka* a *Paulo Pawłowskiego*, Biskupa Diecezji Płockiej, który ceremonie obchodu tego, odbył w Kłasztorze *Skeptim*, Gub. Płockiej, u *XX. Bernardynów*; i drugi, *W. J.X. Stanisława Stokowskiego*, Proboszcza Parafji m. *Radzimina*, Kanonika tenoro: Podlaskiego.

Jak corocznie tak i teraz, licznych mieliśmy Neofitów, którzy przeszli na łono Sgo Rzeciała Ratołickiego.

Z wzrastającym ciągle przemysłem krajowym, powznosiły się Fabryki, Zakłady, oraz różne budowle. W rządzie pierwszych, najliczniejsze były Cukrownie, które w ciągu tego roku powstały: w *Pokrzywanicy* w Pow. Łęczyckim, u Hr: *Felixa Lubieńskiego*,

w *Nałęczowie* w Lubelskim, u Hr: *Ludwika Małachowskiego*; w Osadzie *Oryszew* w dobrach Szymanowskich, przez spółkę w tym celu zawiązaną; w *Sannikach*, u Konst: *Pruszką*; w *Dobrzeliźnie*, u Hr: *Wł: Lubieńskiego*, w *Tursku-Wielkim*; nadto, fabryka wyrobów spirytusowych wyborowych, w *Jaworzniku* pod *Zarkami*, u *PiotraSteinkellera*.

W samej *Warszawie*, liczbę rozlicznych Zakładów powiększyły: Fabryka powozów i wyrobów siodlarskich braci *Fürstenberg*; Magazyn Nowości Paryżkich *Henryka Pszennego*; Traktjerna *Jana Norberta*; Zakład Cukierniczy za Żelazną Bramą *Tosiego*; Magazyn Galanteryjny *S. Sobolewskiego*; Sklep nowości i galanteryjny na *Krako-Przedm: Starckmana*; Zakład w nowym zupełnie rodzaju znanego *Zygardłowicza* przy ulicy Miodowej; Skład Żelaza na *Nowym-Świecie Goldstejna*, i t. p.

Z *Radzimina* pod *Warszawą*, wyszły z tamiecznego zakładu wyborne kafe i piece, które znacznie już upowszechniły się tak w mieście tutejszem jak okolicach.

Z domów handlowych, mających na celu ułatwienie właścicielom kraju naszego, handlu zbożowego, nie małe już przysługi wyświadczył, również w tym roku otwarty dom w *Gdańsku*, pod firmą: *Makowski, Kędziór* i Spół., który rozwinął ciągle z krajem naszym stosunki.

Nie małym także dowodem wzrastającego przemysłu, były liczne nagrody, jakie otrzymali właściciele tutejszych fabryk, już to w oświadczeniach Najwyższego zadowolenia, już w medalach złotych lub srebrnych, za przedstawione na wystawę *Petersburgską* przedmioty; a mianowicie: *Adolf Zachert*, *Jerzy Loth*, *Smi-der*, *Jan Epstejn*, *Vetter*, *Karol Minter*, *August Hirszman*, *Adolf Fiedler*, i *Adam Epstejn et Levy*.

Podobnież i tegoroczna wystawa kwiatów i ogrodowizn, zjednała hodującym takowe, premja w upominkach srebrnych, które otrzymali: *Henryk Eckert*, *Krzyszjan Ulrich*, *Michał Czepiński*, *Ignacy Hanusz*, *Filip* i *Fryderyk* bracia *Bardet*, i *Piotr Hoser*.

Z nowych gmachów, które oprócz przyozdobienia miasta naszego, wpłynęły znacznie na rozszerzenie handlu, powstały: Bazar *Jana Władysława Kurca*, pomiędzy ulicą *Graniczną* a *Żelazną Bramą*; Gmach Hr: *Andrzeja Zamojskiego*, na *Krako-Przedm.*; i dom *Stanisława Lessera*, przy ulicy *Miodowej*; z innych zaś znaczniejszych: dom *Doktora Lebruna*, przy ulicy *Królewskiej*; dom *Wł: Pustowskiego*, na *Nowym-Świecie*; oraz dwie obszerne budowle, jedna *Razimierza Małachowskiego* na ulicy *Wiejskiej*, a druga na *Tamce*.

Z dzieł muzycznych, które w tym roku równie pojawiły się liczenie jak w latach poprzednich, nader pochlebne znalazły przyjęcie, kompozycje *Ksiejca* *Razimierza Lubomirskiego*, po większej części ze śpiewów w języku polskim składające się. Nadto, piękne kompozycje *Glinki*, Hr: *Wielhorskiego*, *Józ. Nowakowskiego*, *R. Mirskiego*, *Wilhelma Troszla*, *Dietricha*, *St. Jasińskiego*, *A. Listowskiego*, *Matkockiego* i *Jenike*, pomogły znacznie repertuar muzyczny. Nie zapomniano także i o tysiącznych mazarach i polkach, któremi znani kompozytorowie: *Korzątkowski*, *Sturm*, *Rajczak*, *Chojnacki* i *Achtel*, pospieszyli zadowolić amatorów muzyki i tańca.

Literatura krajowa znakomite pod każdym względem, uczyniła w tym roku postępy. Między innemi, liczbę dzieł naukowych powiększyły: *Prawo hypoteczne*, przez *Dulkiewicza*; *Historja Prawa Polskiego*, przez *Bandtkiego*; *Różne wiadomości Lekarskie*; *Wiadomości z nauk przyrodzonych*; *Historja naturalna dla dzieci*; *Wspomnienia Sandomierza*; *Świat zastosowany do pojęcia młodzieży*; *Szkice Kaukazu* przez *Dobrskiego*; *Trygonometria Lefebure*; *Praktyczne ogrodnictwo Gumbinera*; 900 środków, przez *Doktora Rozenbluma*; *Zasady technologii chemicznej*, przez *Belze*; *O Pomorzu Zaodrzańskim*, przez *Dominika Schultza*; *Treść nauki przyrodzenia*; *Słownik malarzów polskich*, układu *Ed: Bastawieckiego*; *Opis Królestwa Polskiego*, przez *Wisliczkiego*; *Podróż po*

Altaju wschodnim *Czychaczewa*; Opisanie *Warszawy i Częstochowy*, przez *Dubrowskiego*; Litwy starożytne dzieje, Ustawy, język i Wiara; Jeografia, przez R. St. *Pawliszczewa*; Piotr Wielki i wiek Jego, przez L. *Rogalskiego*; Rozmowy i Grammatyka dla dzieci; Zwierzęta słynne w historii. Wszystkie te dzieła wychodziły w tutejszych tłoczniach PP. *Strębskiego*, *Jaworskiego*, *Kaczanowskiego*, *Ungra*, *Tomaszewskiego*, *Glücksberga*, *Orgelbranda*, i innych, oraz XX. *Pijarów*, *Misjonarzy* i *Banku Polskiego*. Obok tego, ukazały się także liczne książki do Nabożeństwa lub w celu Religijnym pisane. Nakoniec, znaczna ilość dzieł, tak oryginalnych, jako i znakomitszych pisarzy francuzkich i innych, jak: *Chateaubrianda*, *Dumasa*, i t. d., przyswojone będąc językowi naszemu przez różnych tłumaczy, pomnożyły ilość książek, poświęconych literaturze belletrycznej. Z nowszych zaś oryginalnych poezji, ukazały się piękne poezje *Smaczińskiego*. Hr. Janusz *Ilński*, znany autor kilku dzieł francuzkich, wydał w tym roku nową pracę swoją *Les brises d'Automne* (Powiewy jesienne). Z Kalendarzy, wyszły: *Astronomiczno-Gospodarski*, *Powszechny*, *Popularno-Gospodarski*, *Biurowy*, *Pamiętnik domowy* i *Rachmistrz*, oraz *Joachims* Kalendarz, który jakkolwiek liczy dopiero drugi rok swego istnienia, nie małe sobie zjednał wzięcie u czytelników, i w dalsze powodzenie wroży. Kalendarz ten ułożony jest na wzór wydawanego z takim zadowoleniem Publiczności, Amalanchu L. T. *Triplina*, którego wydawnictwo, niewiadomo z jakich powodów ustało. Nakoniec w nowym zupełnie rodzaju Kalendarzy czyli Rocznik na rok 1851 Stanisława *Strębskiego*, ozdobiły pięknymi rycinami, a który już w dniu dzisiejszym opuścił prasę. Z pism periodycznych, utrzymywały się wszystkie z lat poprzednich, jako to: z Rządowych: *Gazeta Rządowa* i *Policyjna*; z prywatnych: owa jedna z najdawniejszych *Gazeta Warszawska*, pod redakcją Ant. *Lesznowskiego*, która tak w literaturze, jak w wiadomościach politycznych, od blisko wieku celuje. Dalej, *Gazeta Codzienna*, i niniejsza *Gazeta Kurjer Warszawski*. Z pism czasowych, wychodzących periodycznie lub też zeszytami, były: *Pamiętnik Religijno-Moralny*, *Biblioteka Warszawska*, coraz bardziej zasługująca się czytelnikom swoim, a która od roku, znakomicie format swój powiększywszy, obfity zasób artykułów wydała; *Tygodnik Rolniczo-Technologiczny*, *Kurowskiego*, który z zalem prawdziwym, w początkim roku 1851, jak to sam Autor w Numerze 49tym oświadczył, wychodzić przestaje; (Tygodnik ten liczył lat 16 istnienia swojego); *Roczniki Gospodarstwa Krajowego*; *Kmótek*, *Tygodnik Lekarski*, *Pamiętnik Lekarski* i *Magazyn mód*.

Co się tyczy literatury dramatycznej, ta jak zwykle, tak i w tym roku wzbogaconą została różnemi nowemi dziełami, przedstawionemi na scenie naszej, a któremi są: *Melodramy: Tutacz*, w 14tu obrazach, z francuzkiego, Eug. *Sue*, tłumaczenie J. S. *Jasińskiego*, z muzyką J. *Stefaniego*; *Dzwonek Szatański*, w 9ciu obrazach, z romanu Fryderyka *Soulié*, z francuzkiego, tłumaczenie Leonłyny *Halpert*, muzyka Franciszka *Matgockiego*. *Dramat: Zamek Bergenheim*, w 5ciu aktach, oryginalnie napisany przez Michała *Morszkowskiego*, (myśl wzięta z powieści R. *Bernard*, pod tytułem: *Gerfaut*). *Opery: Marta* czyli *Jarmark w Richmond*, w 4ch aktach; opera romantyczno-komiczna, z niemieckiego, poezja *Friedrich*, muzyka *Flotowa*, tłumaczenie i podkład pod muzykę J. S. *Jasińskiego*; *Wesele Figara*, opera komiczna w 3ch aktach, z włoskiego, tłumaczenie i podkład pod muzykę Jana *Chęcińskiego*, muzyka L. *Ricci*; *Belizarjusz*, w 3ch aktach, z muzyką *Donizetiego*, poezja *Salvatora Cammarana*, tłumaczenie z włoskiego J. S. *Jasińskiego*, podkład pod muzykę Jana *Chęcińskiego*. *Komedje: Wujaszek całego świata*, z francuzkiego, przystosowana przez Konst. *Majeranowskiego*. w 3ch aktach; *Stłuczona filiżanka*, w 1ym akcie, z francuzkiego PP. *Vermond* i *Lubize*, tłumaczenie Anto. *Gellerta*; *Rad nie rad*, w 1 akcie, z francuz. P. *Barbier*, tłumaczenie J. S. *Jasińskiego*; *Noga drewniana*, w 1 akcie, z francuz. PP. *Lubize* i *Hermant*, tłum. J. S. *Jasińskiego*;

Mąż na wsi, z francuz. P. *Jules de Wailly*, tłum. Franciszka *Szymanowskiego*; *Stronnicia 24ta* czyli *Pamiętniki Babuni*, w 1 akcie, z niemieckiego, tłum. Baltaz. *Gwozdeckiego*; *Laski Krewnych* czyli *Pensja dożywotnia*. w 2ch aktach, z francuz. P. *Rosier*, tłum. Xaw. *Kaplińskiego*; *Piękna Młynarka*, w 1 akcie, z niem. tłum. Baltaz. *Gwozdeckiego*; *Nieszczśliwy Przyjaciel*, w 2ch aktach, z francuz. PP. *Royer* i *Gust: Wazę*, przerobiona p. J. S. *Jasińskiego*; *Rozwód* czyli *Miłość Kochanka i Meza*, w 1 akcie, z francuz. tłum. *Matyldy Moroz*; *Piotr Marynarz*, w 1 akcie, z francuz. PP. *Denmery* i *Decourcelle*, tłum. Xawerego *Kaplińskiego*; *Wdzięczność i Miłość*, w 1 akcie, z francuz. P. *Marc-Michel*, tłum. J. S. *Jasińskiego*; *Uściskajmy się*, w 1 akcie, z francuz. PP. *Labiche* i *LeFranc*, tłum. Leontyny *Halpert*. *Krotochwila: Zuch mimo chęci*, w 1 akcie, z francuz. tłum. B. *Halpert*; *Wigilja Wigilji*, w 1 akcie przełożona z niem. przez Baltaz. *Gwozdeckiego*; *Sylwester*, w 1 akcie, przełożona z niemieckiego przez Tegoż. Oprócz tych nowości, przedstawiono także wznowiony *Nowy Teatr*, ze wszystkimi scenami nowemi, układu J. S. *Jasińskiego*, w którym wystąpiły uczennice i uczniowie szkoły dramatycznej i śpiewu, mianowicie: Panny: *Palińska*, *Reinstein*, *Łęska*, *Leśniewska*, i Panowie: *Checiński*, *Miller*; przytem w *Komedji Laski Krewnych*, *Panna Olszewska*. Co zaś do Baletów, z tych przybyły nowe dwa, jako to: *Markietanka i Pocztyljon*, *divertissement-balet* w 1 akcie, P. *St Leon*, z muzyką PP. *Pugni* i *Józefa Stefaniego*, ułożony na scenę tutejszą z nowemi tańcami, kompozycji P. *Filipa Taglionii*; i *Katarzyna Córka Bandyty*, w 5ciu obrazach, P. *Perrot*, ułożony na scenę tutejszą przez P. *Romana Turczynowicza* Reżysera Baletu, z muzyką PP. *Pugni* i J. *Stefaniego*; niemniej *Divertissementa*: *Tańce luzarskie*, *Tańce z kwiatami*, ułożone przez Rom. *Turczynowicza* Reżysera Baletu, z muzyką do nich J. *Stefaniego*. Obok widowisk w obu Teatrach Warszawskich, przedstawiono także w Teatrze *Pomarańczarni* widowisk 12, i w sali pałacu Łazienek Królewskich, tańce po dwa-kroć; gdzie również, śpiewaczka Teatru *Peszteńskiego* w *Węgrzech*, *Panna Kornelja Hollossy*, wykonywała śpiewy. W r. b. Dyrekcja Teatrów okazała przerobieniem głównej sali *Redutowej*, pomnożyła przyjemność zwolenników sceny i zabaw teatralnych, uzupełniając zarazem tą pracą, dzieło odnowienia Teatru Wielkiego w r. 1848 i budowy Foyer.

Przystępując do wymienienia Artystów wszelkiego rodzaju, którzy już to bawili, już przejeżdżali przez miasto nasze, ujrzymy, że i w tym, tak jak zawsze, roku, nie brakło na nich *Warszawie*. Najpierwszymi z nich byli: Antoni *Bohrer*, Dyrektor *Concertów* przy Dworze *Króla Hanowerskiego*, i *Joźfa Bohrer*, córka jego, *Fortepjanistka*, która tak pięknie w świecie naszym muzycznym, pozostawiła wspomnienie. Dalej: *Michał Bergsohn*, kompozytor, autor opery *Ludwika de Montfort*, granej na teatrach zagranicznych; *Bernardyna Struttel*, artystka malarstwa i suycerstwa; *Norbert Schroedl*, rzeźbiarz, znany z swych pięknych wyrobów, które w znacznej liczbie rozeszły się po *Warszawie*; *Kazimierz Wernik*, fortepjanista; *Henryk Vieuxtemps*, skrzypek; *Rostantny Tropiański*, artysta muzyk; *Giorgio Romano*, malarz z *Neapolu*; *Franciszek Schmidt*; *Wawrzyniec Krystjan Kellermann*, wiołneczełsi, uczniowie *Serwege*; *Apolinary Rątski*, skrzypek; *Juljan Schulhoff*, fortepjanista; *Grünfeld*, antykwaryusz z *Drezna*; *Kamilla* i *Miroslaw Marcinkiewiczowie*, młodzi lecz pełni nadziei fortepjanisci; *Melanja Malescot*, fortepjanistka; *Kornelja Hollossy*, pierwsza śpiewaczka *Węgierska Teatru Peszteńskiego*, której dotąd niesiemy należne talentowi hołdy; *Felix Jaroński*, fortepjanista; *Tadeusz Górecki*, malarz; *Bruni*, Członek *Rady Akademii* sztuk pięknych z *Petersburgu*; i znakomity malarz; *Oertinger*, artysta malarz historyczny, który miał sobie powierzone w *Warszawie*, wykonanie historycznych obrazów; *Henryk* i *Józef bracia Wieniawscy*, pierwszy skrzypek, a drugi fortepjanista, tak zaszczytnie, mimo młodocianych lat swoich, znani za granicą, mianowicie w *stolicy Francji*; *Stanisław Szczepanowski*, jeden

z pierwszych gitarzystów w Europie; i Jan Strauss z Wiednia, wraz z całą swoją orkiestrą, z 26ciu osób złożoną.

Przechodząc z kolei, z *Warszawy* poza obręb onej, i tam widzimy odznaczających się talentami współziomków naszych. Leopold Lewandowski, skrzypek, który kilkakrotnie dał się słyszeć w znaczniejszych miastach kraju; Kazimierz Wernik, fortepjanista, Kazimierz Łada, Frankenstein i Szlętyński, skrzypkowie, występujący z powodzeniem w Petersburgu i innych miastach Cesarstwa; niemniej Antoni Kątski, fortepjanista, brat Apolinarego, który również z powodzeniem występuje za granicą, a w tej mianowicie chwili, w *Berlinie*.

Smutne wspomnienia miasta naszego, jakimi podobało się OPATRZNOŚCI, nawiedzić je w r. b., stanowią pożary przy ulicach: *Chłodnej, Browarnej, Twardej, Marjensztadt, Czerniakowskiej* w fabryce Robierców *Gejszera*, oraz na *Pradze* i w *Grochowie*. Ale najważniejszym z tych wszystkich był pamiętny pożar przy ulicy *Franciszkańskiej*, którego przytłumienie tak jak i innych, zawdzięczamy niezłomnej gorliwości i działaniu Straży Ogniowej.

Po długich latach ciszy w sztuce aerostacyjnej, odżył i ten także rodzaj w *Warszawie*, za przybyciem do niej P. Tardini, który po kilkakroć wzniósł się w powietrze, już sam, już w towarzystwie pasierbicy swojej, Panny *Anetty*, balonem zwanym *Samson*. Z widowisk zaś innych, dotąd jeszcze zajmują nas, obita w osobliwości menażeria P. *Preischer*, i ciekawy gabinet anatomiczny, zebrany w *Florenacji* i *Paryzu*; Kosmorama, etc.

W tym ogólnym i na wsze strony rozszerzonym postępie, i *Kurjer* także, jakkolwiek na mały tylko rozmiar, uczynił krok naprzód, przez zaprowadzenie pospiesznej maszyny, dla wygody Szanownych Czytelników swoich, z czego dziś, o ile dozwalają mu okoliczności, stara się wywiązać. Ale nie tylko temu materialnemu ulepszeniu, oraz chęciom Redakcji i jej stałych Korespondentów, winien on obecne powodzenie swoje. Są tu jeszcze inne ważniejsze powody, a mianowicie przysługi znakomitych i znanych w świecie naukowym Meżów, oraz miłujących literaturę lub też język, Osób, którzy łaskawością swoją, jak corocznie, tak i teraz, spieszyli chętnie, już to z udzielaniem nam wiadomości, już uwag, już wreszcie rad swoich, tak korzystnie na to pismo oddziaływających. Z prawdziwą też skwapliwością *Kurjer* otwiera dziś kolumny swoje, dla objęcia wszystkich tych imion, i przekazania onych pamięci następców, posiadając ten jeden tylko środek okazania im swojej wdzięczności. Imiona te są: Dr *Jarocki*, Dyrektor Gabinetów naukowych w *Warszawie*, i Członek różnnych naukowych towarzystw; J. *Baranowski*, Dyrektor Obserwatorium Astronomicznego Warszawskiego; Adrjan *Krzyżanowski*, autor *Dawnej Polski*; Dominik *Szule*, znany tak zaszczytnie ze swych prac historyczno-naukowych; A. *Waga*, Profesor; E. M. *Sobieszczański*, autor *Opisu m. Warszawy*; A. *Wejnert*, wydawca *Starożytności Warszawskich*; Edward Baron *Rastawicki*, wydawca dzieł o numizmatyce, malarzach polskich i t. p.; K. Wł. *Wojciecki*, autor *Gawęd* i innych; niemniej także: *Maciej Bayer*, *Ludwik Niemojewski*, *Franciszek Nowakowski*, oraz wielu jeszcze innych, którzy nadsyłać raczyli pisma i artykuły swoje *Redakcji*. Tak więc hojnie pod względem umysłowym wspierany, *Kurjer* przebiegł rok 1850ty, czyli 30ty swojego istnienia; a jeżeli kiedy w ciągu swojej pielgrzymki i tu, jak w każdym innym piśmie, mogły znaleźć się drukarskie usterki, to zapewne Łaskawy Czytelnik sprostował, i z uwagi na rodzaj pracy przy redagowaniu pisma, goniącego wiadomościami z dnia na dzień, a często nawet z godziny na godzinę, lub też z jednej chwili na drugą, w pobłażliwości Swojej, wybaczyć potrafił.

Powyzszem tem sprawozdaniem, wywiąawszy się z corocznie od lat tylu istniejącego zwyczaju, i kończąc ów rok 1850ty, którego za kilkanaście już godzin utonie bezpowrotnie w otchłani wieków, *Kurjer* musi jeszcze jeden spełnić obowiązek, dla niego bardzo przyjemny, a tym jest wynurzyć Łaskawym Czytelnikom

swaim jeszcze jedno w tym roku życzenie: Od jutra bowiem, zaczyna się nowa era, pamiętna rozpocząć się mająca drugą połową XIXgo stulecia. Oby więc Ci sami zaeni Czytelnicy nasi, którzy dziś przebiegają te karty, po upływie owej drugiej połowy stulecia, powitali *Kurjera* starca, jak dziś żegnają młodziana. Jest to jego najserdeczniejsze i najszersze życzenie; inne zaś, dla wszystkich i stanów i pici, odkładamy do jutra, jako do dnia rozpoczęcia nowego 1851 roku.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, mianować raczył Kawalerem Orderu Śgo WŁODZIMIERZA II kl.; Jenerała-Lejtnanta *Mażurkiewicza*, Dowódcę lej Dywizji Kirysjerow Wojsk Cesarsko-Rossyjskich.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, przychylnie do wstawienia się JO. Xięcia NAMIESTNIKA Królestwa, Najmłodsziwiej dozwolił raczył wychodźcy Polskiemu, znajdującemu się we *Francji*, Wincentemu *Pogonowskiemu*, powrócić do Królestwa Polskiego, bez dozwoleńia mu atoli legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego i bez powrócenia mu skonfiskowanego na rzecz Skarbu majątku,

Na mocy rozkazu wyższej Władzy, Biuro *Warszaw*: Ober-Policmajstra, wezwało *Tomasza Kamińskiego*, Raznodzieję klasztoru XX. *Franciszkańdów* *Warszaw*skich, który wydalif się za granicę, i obecnie w mieście *Strzelno* w Prusach pozostaje; żeby w ciągu 6ciu miesięcy od dnia dzisiejszego, do kraju powrócił, z ostrzeżeniem, iż jeżeli w tym przeciągu czasu tego nie dopełni, podpadnie rygorowi art: 340 kodexu kar głównych i poprawczych.

JW. Róża z Potockich Hrabina *Branicka*, Wdowa po Wielkim Podeszaszym Dworu J. C. K. MOŚCI, wyjechała do *Włoch*; a JO. Xiężna *Marja Drucka-Lubecka*, Wdowa po Rzeczywistym Radcy Tajnym, Xięciu *Xawerym b. Ministrze Skarbu Królestwa*, do *Petersburga*.

Znany zaszczytnie w świecie muzycznym Xzē *Kazimierz Lubomirski*, przybył z *Wołynia* do *Warszawy*.

W d. 7/10 Listopada, umarł w *Kazaniu*, ś. p. *Józef Wojciechowicz*, Profesor języka *chińskiego*, przy *Uniwersytecie Kazańskim*.

W d. 9/12 Grudnia, umarł w mieście *Rydze*, w wieku lat 45, ś. p. *Jan Józef Massalski*, pozostawiając Wdowę i 5ro Dzieci. Zwłoki jego przeprowadzone zostały z *Kościola Rzymsko-Katolickiego*, na smętarz miejscowy.

W miejsce rozsyłania biletów z powinszowaniem *Nowego Roku*, JJOO., JJW W. i WW. Osoby, złożyły następujące ofiary: Dla Starców i Kalek Tow: *Warsz*: Dobroczytności: *Radca Tajny Łaszczyński*, rs. 3; *Radca Stanu Jan Karnicki* z *Małżonką*, rs. 3; *Justynjan Karnicki*, rs. 3; *Radca Tajny Ostrowski*, *Marszałek Szlachty Guber: Płockiej*, z *Małżonką*, rs. 6; *Jan Epstein* z *Małżonką*, rs. 3; *Rz: Rad: St. Karol Hoffmann*, rs. 3; *Senator Poklękowski*, rs. 3; *Senator Fanshawe* z *Małżonką*, rs. 3; *Radca Handlowy Józef Alexandrowicz*, rs. 3; *Jenerał Kurnatowski*, rs. 6; *Rotmistrz Gwardji Konstanty Bontemps*, rs. 3; *Radca Stanu Lochtin*, rs. 3;

Dyrektor Kom: Kwaterniczaj, Pułkownik *Wogah* z Małżonką, rs. 2; *Kraciński* z Żoną, kop. 75; *St. Janicki* z Żoną, rs. 1 k. 50. — Dla Sierot pod opieką T. W. D.: Naczelnym Prokurator Senatowi *J. K. Wołowski*, rs. 3; *D. T. Heinrich*, Radca Rady Lekarskiej, rs. 2. — Dla Sal Ochron: Jenerał-Major *Berski* z Małżonką, rs. 3; Tom: *Nowakowski Mecenasa*, rs. 1; *Józef Köhler* z Małżonką, rs. 4; *Adolf Kurtz*, rs. 3; Hrabina Przemysławowa *Potocka*, rs. 3; *Xiężna Idalja Sapieżyna*, rs. 3; Jenerał *Kossecki*, rs. 3; *Stanisław i Olga Kosseccy*, rs. 3; *J. M. Radomiński* z Małżonką, dukata w złocie; *Zacharkiewiczowa*, Wdowa po Członku Senatowi, rs. 2; Hrabina *Wiktorja z Orłowskich Sobańska*, rs. 3; *Aniela i Jan-Nep: Leszczyński*, (rs. 2, złożyli w sklepie *M. Kopackiego*). — Na drzewo dla biednych, do rozdania przez T. W. D.: Tom: *Nowakowski Mecenasa*, rs. 1. — Na Zupę Rumfordzką: *Salwjan Jakubowski*, Administrator Loterii, rs. 3. — Dla Instytutu mor: zan: dzieci: *Dr. Woyde*, rs. 2; Tom: *Nowakowski Mecenasa*, rs. 3; Hrabina *Potocka*, Wdowa po Jenerale Antonim, rs. 3; z *Xiążąt Sapiechów Pułkownikowa Czorba*, rs. 3; *Stanisław Lesser*, rs. 3. — Dla Instytucji Jałmużniczej przy Kościele PP. *Sakramentek*, dla rozdania ubogim wstydzającym się zebrać: Jenerał *Jolszyn* z Małżonką, rs. 2; Radca Tajny *Rutkowski* z Małżonką, (na Nowy Rok nowego i starego stylu) rs. 3; Radca Tajny Hr: *Konstanty Przedziecki*, rs. 3; *Alexander i Marja z Tyzenhauzów Przedzieccy*, rs. 3; Sędzia Pokoju, *Stanisław Jaworski* z Małżonką, rs. 3; *P. Zurakowska*, rs. 3. — Dla Domu Starców Gminy Ewangelickiej: Jenerał-Lejtnant *Tutczek*, rs. 4; *R. St. Dr. Ludwik Stackébrand* z Małżonką, rs. 3; Radca Handl: *Józ: Ałewandrowicz*, rs. 2.

Lekkie przymrozki, pociągnęły już za sobą niektóre wypadki. Jeszcze bowiem 15 b. m. we wsi *Krośniczyna* w Pow: *Krasnostawskim*, strzelec tameczny *Szymon Kopański*, udawszy się na jezioro za kaczkami, przez załamanie się pod nim lodu, utonął wraz z włościaninem *Grzegorzem Caruch*, który przybiegł mu na pomoc.

Pospieszamy z doniesieniem dla łaskawych naszych Czytelniczek, mających zamiar być na balach dzisiejszych w *Resursach*, iż w ogrodzie przy uli: *Dzikiej* Nr 2322, znajdują się rozkwitłe *kamelje*, mogące służyć na świeże bukiety.

Nowy Rok, Mazur ułożony i skomponowany na pianoforte, przez *A. Tarnowskiego*, stanowiący nader piękny Bilet z powinszowaniem, wyszedł nakładem *P. Alfonsa Pietrzykowskiego*; nabyć go można w Składach muzycznych, w składzie wydawcy przy uli: *Krakowskie-Przedm: w domu Reslera* Nr 451, i w litografii *P. Kosinińskiego* w Hotelu Polskim.

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po *Komedji Słuczona filiżanka*, Pan *Chomiński*; po *Kom: Dwóch Aniołów Opiekuńczych*, *Panna Ciemska*, oraz *PP. Rychter i Królikowski* po 2-kroć; po *Kom: Noga drewniana*, *Wszyscy*.

Z *Londynu* piszą pod dniem 24 b. m. że ceny *pszennicy*, obniżyły się jeszcze o 1 do 2 szel: na kwarterze.

ANGLJA. — Królowa zwiędzała gmach wystawy. — *Kardynał Wiseman* otrzymał adresa winszujące od wielu szlachty katolickiej. — Robią tu już przygotowania na przyjęcie gości spodziewanych w roku przyszłym na wystawę. Sądzą, że z *Persji, Turcji i Egiptu*, przybędzie ich do 1000, prawie tyleż z *Indji*; admiralicja rozkazała urządzić dla nich okręty z wszystkimi wygodami do zwyczajów orjentalnych zastosowanemi; tutaj zakładają kawiarnię dla Turków. Wzniosą też tymczasowe budynki na mieszkania robotników, którzy ze wszech stron *Anglii* ściągają będą na wystawę. — Gmach wystawy będzie oświetlony światłem elektrycznem.

EGIPT. — W d. 26 Listopada, odbyło się w *Alexandrii*, poświęcenie nowego Kościoła Katedralnego Katolickiego. Mnóstwo *Europejczyków* wszelkich wyznań, znajdowało się na tej uroczystości. Kościół ten mogący pomieścić 3000 osób, poświęcony został pod wezwaniem *Świętej Katarzyny*. Cesarzowa *Austriacka*, przesała w darze przepyszny Obraz tej *Świętej Patronki*. Przy Katedrze mieszka Biskup, którego *Diecezja* rozciąga się na *Egipt i Syrye*.

FRANCJA. *Paryż 25 Grud:* — Wczoraj nowy *Nuncjusz Papięzki* *Mre Garibaldi Arcy-Biskup Myrry*, wręczył Prezydentowi swe listy wierzytelne. — Wczoraj *P. Changarnier* długo konferował z Prezydentem. — *Monitor* ogłosił znowu 117 nominacji na członków legji honorowej. — W czasie karnawału każdy z Ministrów dawać będzie co tydzień po jednym balu; w ten sposób mianoby po balu codziennie. — Tak wielki dziś był natłok po Kościołach, że musiano postawić warty dla uregulowania ruchu wchodzących. — Policja nie przestaje rozpedzać spekulantów za giełdą robiących interesa. — Mówią po teatrach, że *P. Mitchell*, ofiarował *Pannie Rachel* kontrakt na rok 1; przeznaczając on 800,000 fr. (64,000 dukatów) byle artystka przez rok występowała na jego korzyść w *Anglii* i w *Ameryce*; kontrakt już podobno podpisany, a pieniądze złożone w depozycie. — Na loteryję *kalifornijską sztab złotych*, sprzedają teraz do 20,000 biletów dziennie. — Okrętem amerykańskim *Ospray*, pewna liczba cudzoziemskich wychodźców odpłynęła z *Hawru* do *New York*. — Z powodu święta, Minister spraw wew: zabronił teatrom przedstawień. — Proces *Allais* rozpoczęto, ale dopiero jutro wyrok wydany będzie; zeznania komisarza *Jon* bardzo źle przyjęte były.

HISZPANJA. — Hrabia *Montemolin* z powodu swego małżeństwa za wstawieniem swej żony, wszystkim swym wiernym stronnikom w *Hiszpanji* ponadawał wyższe stopnie i tytuły; na patentach podpisuje się: *Karlos, Król Hiszpanji i Indji*.

NIEMCY. — Do *Kassel* w dniu 24 b. m. weszły wojska *heskie*, piechota gwardji, artylerja i huzary. Exe-

kucje już rozpoczęto, i Nadburmistrzowi miasta wkwaterowano 25 żołnierzy. Elektora samego spodziewają się w d. 25. — W Dreźnie dyplomaci rozdzielili pomiędzy siebie Komisjami, rozmaite kwestje prawodawstwa ogólnego Niemiec. Coraz więcej pełnomocników zjeżdża. — W Szleswigu z nadejściem mrozów spodziewają się rozpoczęcia na nowo kroków nieprzyjaźnielskich. — W Danji skarżą się na rządy niemieckie, że zwlekają załatwienia sprawy *hotsztyńskiej*.

SZWAJCARJA. — Izby szwajcarskie wraz z radą rządową, postanowiły utrzymać prawo znoszące kapitulacje z rozmaitemi Państwami i zabronić stanowczo werbunków do służby zagranicznej.

WŁOCHY. — Spór pomiędzy Stolicą Apostolską a Toskanją, zupełnie załagodono. — W Rzymie ogłoszono rodzaj podatku klasycznego na niektóre zajęcia; tak Adwokaci płacić mają do 15 dukatów (30 scudi) podatku, Architekci 10 dukatów, i t. p. — W Ferrarze ukonstytuowała się Komisja kompauii kolei żelaznej, która ma połączyć rzekę *Po* z miastami *Bolonją* i *Ankoną*. — W Rzymie nakazano, iż wszystkie statuy i obrazy po Kościołach przedstawiające nagie figury: mają dostać pokrycie; nawet dzieła *Kanowy* nie są od tego wyjęte. — W Turynie izby zajmują się projektem do prawa o podatku od budowli; rozchodzą się tam rozmaite pogłoski o *Sycylii*.

ROZMAITOŚCI. — Wyspa *Ceylan*, obfituje szczególnie w *słonie*. Aby dać wyobrazenie o ilości tych ogromnych zwierząt na wyspie rzeczony, dość przytoczyć, że Major *Hogers*, słynny myśliwy, upolował własną ręką na tej wyspie, 2000 sztuk *słoni*. Ten wojskowy, przed dwoma laty zginął od pioruna. — W mieście *Augusta* (w *Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej*), pożar ogarnął dom obłąkanych; 20tu tych nieszczęśliwych znalazło śmierć w płomieniach. — Leopold *Lob*, wynalazca *wody Lob*, od której włosy rosną i gęstnieją, dowiedziawszy się, że złetomaczono jego ogłoszenie »20,000 franków nagrody temu, kto dowiedzie, że od wody tej włosy nie rosną i nie gęstnieją», pisze teraz w gazetach: »że on (*Lob*) daje te 20,000 fr. nagrody», a nie: »że dają 20,000 fr. nagrody.» — Uczony *Arago* wytyka głupstwo poetów piszących: *Styszałem stapania tym głośniejsze, że się odzywały w próżni*; albo: *Widzę tylko noc, słyszę kłuche tylko milczenie*. (Wiadomo z fizyki, że w próżni, nie słyszeć nie można; nie można też słyszeć *milczenia*, tak jak i widzieć zupełnej *ciemności*). — Jakiś pyszniki mówił: »Hej, *Janie*, każ mi zaprzadź mój *pięćset-dukatorowy* kocz, a niech do niego założą *trzysta-dukatorowe* konie.» Tak więc ruszył od razu w 800 dukatów!

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Arnold Jan Asses: Koleg: z Rygi nr 634; Bergman Aug: Kup: z Paryża nr 634; Böhm Ferd: Ob: z Kutna nr 603; Gaszyński Wacł: Nadleśny z Długiej Kościelnej nr 2602/3; Michniewicz Komissio: z Brze-

ścia Lit: nr 625; Orenni: o Jan Urzęd: z 1831 nr 634; Rutkowski Wła: Obrońca Sąd: z Tykocina nr 500; Stepkowski Władim: Rejent z Radomia nr 626; Zawadzka Cecylja Guwern: z Bełżana nr 2996.

Wyjechali: Cywiński Jenerał-Major do Konopisk; Dubelt Pulownik Fligel-Adjut: J. C. R. M. do Białegostoku; Gorłow Żona Jenerała do Radomia; Nowicka Z fja Oby: do Rossji; Baron Offenbergen: Lejt: do Międzyrzecza.

DONIESIENIA.

Dziś i przez cały karnawał, dostać będzie można **PACZKIOW** z konfiturami, sztuka po kop. sr. 1½ przy ulicy Zabiej pod Nr 950. — A. Ehestaadt.

PACZKI które były smażone przy ulicy Freta, przeniesione zostały pod Nr 2679 przy ulicy Bednarskiej, do domu P. Ekierta.

DOM murowany, w mieście Płocku, pod Nr 14, w Ryuku Starego Miasta położony, 750 rsr. dzierżawy rocznej przynoszący, jest do nabycia przez zamianę na gospodarstwo wiejskie. Ktoby sobie życzył takowy nabyć, zgłosi się do właściciela w tymże domu, lub do Patrona Jędrzejewicza w Warszawie pod Nr 565 zamieszkałego.

W Cukierni przy ulicy Sto-Jauskiej, od dnia dzisiejszego, przez ciąg karnawału, wysmażane będą **PACZKI** parzone, na świeżem maśle, z konfiturami, sztuka po kop. 2½ i po kop. 1½. Za dobroć i smak, zaręczam. — W tejże Cukierni dostać można wszelkich Wyrobów Cukierniczych, za niższą cenę. A. Rudnicki.

Gdyby kto życzył mieć w swoim domu **OSOBĘ** dobrze grającą do tańca, która przyjmuje zamówienia na wieczory tygodniowe na cały karnawał, w takim razie o zamieszkaui tejże, bliższą wiadomość powziąć można na rogu ulicy Bednarskiej, w handlu Win P. Rybasiewicza.

Do wydzierżawienia w każdej chwili, **PROPINACJA** dóbr Szymanowskich. Po bliższą informację interessenci, zgłoszą się zechcą do miejscowej Administracji tychże dóbr, położonych o 6 mil od Warszawy, zaś o milę jedną od Stacji Kolei żelaznej w Rudzie.

Jest do sprzedania para powozowych **KONI**, młodych, i dobrze njeżdżonych, przy ulicy Jasnej w domu Siennickiego pod Nr 1363.

Ponieważ z pewnością z dniem 5 Stycznia 1851 r., opuszczęm Warszawę z memi **OBRAZAMI** olejnymi, oraz rozmaitemi **MEBLAMI** starożytnymi, sycyjską robotą; upraszam przeto Szanowną Publiczność, mającą chęć do nabycia powyższych przedmiotów, aby raczyła się zgłosić do Hotelu Lipskiego pod Nr 29. — S. Grünfeldt.

Dziś rano zimna stopni 5. Wczoraj w południe zimna 1. Dziś rano wysokość wody na *Wisła* stop 3 cali 3.

TEATR WIELKI. Dziś, 1szy akt *Macbety*. *Sylwester* (1szy raz). Tańce *Perskie*. — Jutro, *Katarzyna Córka bandyty*.

TEATR ROZ. Jutro, *W ujaszek całego świata*. *Uściskajmy się*.

Jan **ZURROWSKI**, b. Tancerz Teatru Królewskiego Wielkiej Opery Włoskiej w Londynie, i Teatru Wielkiego w Warszawie, ma zaszczyt zawiadomić Osoby interesowane, iż udziela **LECZCJE TAŃCA**, tak w swem mieszkaniu, jako i po Pensjach, oraz w domach prywatnych. Mieszka przy ulicy Senatorskiej pod Nrem 497, w domu W. *Bujno*, na 2gim piętrze od frontu; wechód przez sieni, gdzie Magazyn Rycin.

KONIEC ROKU 1850.